

TEACHER

Introducing competence - based preschool teacher education curricula
in Bosnia and Herzegovina / 574076-EPP-1-2016-1-BA-EPPKA2-CBHE-JP

NEWSLETTER UVODNE KONFERENCIJE

KOMPETENCIJE U PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

18. i 19.05.2017. godine

Travnik, Bosna i Hercegovina, Edukacijski fakultet

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

National Erasmus+ Office
in Bosnia and Herzegovina

PARTICIPANTS

University of Bihać
Bosnia and Herzegovina

University of Tuzla
Bosnia and Herzegovina

University of Mostar
Bosnia and Herzegovina

Herzegovina University
Bosnia and Herzegovina

Independent University Banja Luka
Bosnia and Herzegovina

University of Travnik
Bosnia and Herzegovina

University of Zagreb
Croatia

The Manchester Metropolitan University
Great Britain

Matej Bel University in Banska Bystrica
Slovakia

"1 DECEMBRIE 1918" University of Alba Iulia
Romania

**Association of Preschool Institutions Employees
in Federation of Bosnia and Herzegovina**
Bosnia and Herzegovina

**National Erasmus+ Office in
Bosnia and Herzegovina**
Bosnia and Herzegovina

REPRESENTATIVES FROM B&H

Authorities and Education Policies

Academic Community

Preschool Institutions

Teachers

Parents/Guardians

Students

1. OSNOVNI INFO O PROJEKTU

Naslov projektnog prijedloga:

Modernizacija i inovacija studijskih programa predškolskog odgoja kroz uvođenje kurikuluma zasnovanog na kompetencijama u Bosni i Hercegovini

Vrsta projekta:

Združeni projekti / Nacionalni projekt

Nacionalni prioritet:

Obrazovna nauka i obuka nastavnika

Trajanje:

36 mjeseci

Fokus:

Cilj ovog projekta je inovacija i modernizacija prvog ciklusa akademskih studija u predškolskom obrazovanju u Bosni i Hercegovini kroz uvođenje kurikuluma zasnovanog na kompetencijama. Projekat nastoji da identificuje kompetencije potrebne na tržištu rada i koje je prema tome neophodno uvesti u nastavni plan i program.

Osim toga, projekat nastoji da poboljša interaktivnu nastavnu metodiku i transverzalne (prenosive) vještine akademskog osoblja koje su potrebne u svrhu modernizacije cijelokupnih studija. Ciljna grupa ovog projekta je akademsko osoblje sa partnerskim institucijama i njihovi studenti. U širem smislu, korist od projekta će imati obrazovne institucije jednako kao i cijelokupni predškolski obrazovni sistem u Bosni i Hercegovini.

U skladu sa navedenim, projekat nastoji da harmonizuje i modernizuje heterogeni predškolski nastavni plan i program, te osavremeni nastavnu metodiku.

Ciljevi:

1. Modernizacija nastavnog plana i programa predškolskog odgoja kroz uvođenje kurikuluma zasnovanog na kompetencijama;
2. Akreditacija studijskih programa;
3. Modernizacija nastavne metodike kroz obuku profesora;
4. Unapređivanje transverzalnih (prenosivih) vještina profesora;
5. Modernizacija tehničke i didaktičke opreme;

Očekivani rezultati:

1. Nastavni planovi i programi inovirani i akreditovani;
2. Modernizovana nastavna metodika i praksa;
3. Unaprijeđene transverzalne vještine akademskog osoblja;
4. Unaprijeđena opremljenost visokoškolskih institucija u Bosni i Hercegovini tehničkom i didaktičkom opremom za izvođenje studijskog programa predškolski odgoj;
5. Unaprijeđena inter-institucionalna saradnja;

Struktura:

Projekat sadrži osam radnih paketa:
RP.1: Razvijanje nastavnog plana i programa u skladu sa potrebama tržišta rada (procjena koje su kompetencije potrebne na tržištu rada);

RP.2: Modernizacija kurikuluma;

RP.3: Modernizacija nastavne metodike;

RP.4: Unapređivanje transverzalnih vještina;

RP.5: Akreditacija studijskih programa;

RP.6: Diseminacija i upotreba rezultata projekta;

PR.7: Osiguranje kvalitete i monitoring;

RP.8: Projekt menadžment.

2. INFO O UVODNOJ KONFERENCIJI

Uvodna konferencija je posljednja aktivnosti u okviru radnog paketa 1 koja je pored partnera projekta okupila sve interesne grupe u sektoru ranog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Na konferenciji su bili prisutni i studenti partnerskih institucija visokog obrazovanja u BiH koji su imali priliku da prezentiraju svoja razmišljanja i očekivanja od studijskih programa predškolskog odgoja. Pozdravni govor u ime konzorcija partnera projekta uputila je doc.dr.sci. Amra Tuzović: „Zadovoljstvo mi je da, u ime Univerziteta u Travniku, rektora, prof. dr. Rasima Dacića, i u ime predsjednika Upravnog odbora Univerziteta u Travniku i osnivača Edukacijskog fakulteta, mr.sci. dr. Nihada Selimovića, i u svoje ime, pozdravim sve partnera u Projektu, a čuli smo ko su, i zaželiti im dobrodošlicu u Travnik.

Sa zadovoljstvom pozdravljam sve učesnike istraživanja koje je provedeno u okruženjima partnerskih institucija u BiH a čiji predstavnici su danas prisutni na Uvodnoj konferenciji. To su Predstavnici obrazovnih politika na svim nivoima vlasti a danas sa nama su predstavnici općine Travnik i načelnik Admira Hadžiemrić, predstavnici općine Novi Travnik, i Vitez, predstavnici Ministarstva obrazovanja SBK i glavna inspektorica Refija Kulašin. U istraživanju su učestvovali i predstavnici akademskih zajednica, odgajatelji iz vrtića i stručni saradnici predškolskih ustanova iz Bosne i Hercegovine , roditelji i naši dragi studenti zbog kojih smo svi danas ovdje. Poziv da prisustvuju uvodnoj Konferenciji prihvatali su u svojim prisustvom podržali predstavnici Ministarstva civilnih poslova i zamjenik ministra Suval Đafića i direktor Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta, prof.dr. Enver Halilović. pa se u ime svih partnera projekta zahvaljujem na podršci Vaših institucija i ličnom prisustvu koje Konzorciju projekta puno

znači. Ideja projekta koja je ujedinila prostor predškolskog odgoja u Bosni i Hercegovini preko visokoškolskih ustanova koje su partneri u projektu, a uz pomoć i koordiniranje partnera iz EU, je najbolji pokazatelj da je važno prepoznati potrebu koja može u zajedničkoj viziji zainteresiranih strana dostići postavljeni cilj.

Partneri u projektu TEACHER su upravo to i pokazali i učinili Bosnu i Hercegovinu vidljivom u evropskom prostoru visokog obrazovanja koje se bavi programima predškolskog odgoja. U prezentaciji je navedeno da projekat traje 3 godine i da će period koji je ispred nas biti pun izazova i neizvjesnosti s obzirom na ukupno stanje, procedure i zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini. U ime cijelog konzorcija projekta slobodna sam reći da su svi partneri spremni za izazove koji nas očekuju, na savladavanje prepreka i učenje na iskustvima dobre prakse od partnera u projektu iz Evropske unije. To smo i pokazali kroz aktivnosti u dosadašnjem timskom radu koji će biti prezentiran na Uvodnoj konferenciji.

Očekujemo da će rezultati Uvodne konferencije mapirati stanje i potrebe predškolskog odgoja u BiH i da će usmjeriti dalji put projekta prema zacrtanim ciljevima. Svi koji ste danas ovdje, svojim prisustvom ste pokazali da ste spremni na promjene koje su nam neophodne ako želimo biti dio evropskog prostora visokog obrazovanja i našim mlađim generacijama ponuditi kvalitetno obrazovanje sa kojima će ravnopravno dijeliti tržište rada i biti konkurentni kroz kompetencije i vještine koje će stići na visokoškolskim ustanovama u BiH.

Iskreno se nadam da će Uvodna konferencija ispuniti očekivanja svih prisutnih i ostvariti svoj cilj prema zadacima projekta.Želim Vam ugodan boravak u Travniku i uspješan rad Konferencije.“

3. AGENDA

A G E N D A

Uvodna Konferencija

Kompetencije u predškolskom odgoju i obrazovanju

Datum: PRVI DAN, ČETVRTAK, 18.05.2017.

Vrijeme	Aktivnost	Realizator	Mjeso
10:00 – 11:00	Registracija učesnika	Učesnici konferencije	Ulazni hol fakulteta
10:30 – 11:00	Izjava za medije	Partneri projekta i predstavnici vlasti	Sala za medije
11:00 – 11:30	Pozdravna obraćanja	*Univerzitet u Travniku *Ministarstvo civilnih poslova BiH *Federalno ministarstvo obrazovanja *Ministarstvo RS *Vlada SBK/KSB *Ministarstvo obrazovanja SBK *Kancelarija ERASMUS+ u BIH	Konferencijska sala
11:30 – 12:00	Prezentacija Izvještaja o obrazovanju odgajatelja u BiH i rezultata komparativne analize studijskih programa	EU partner: Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska	Konferencijska sala
12:00 – 12:30	Prezentacija Izvještaja o analizi interesnih grupa u ranom odgoju i obrazovanju u BiH	EU partner: Univerzitet Manchester Metropolitan, Velika Britanija	Konferencijska sala
12:30 – 13:00	Panel diskusija na osnovu prezentacije Izvještaja EU partnera	Podnosioci Izvještaja i publika	Konferencijska sala
13:00 – 14:00	Pauza za ručak	Učesnici konferencije	Restoran fakulteta
14:00 – 15:00	Prezentacija Partnera iz BiH: Iskustva u realiziranim istraživanjima i pogled na stanje u predškolskom odgoju u okruženju partnerske institucije	*Univerzitet u Bihaću *Univerzitet u Tuzli *Sveučilište u Mostaru *Nezavisni Univerzitet Banja Luka *Sveučilište Hercegovina *Univerzitet u Travniku	Konferencijska sala
15:00 – 15:10	Usklađenost potreba tržišta rada i politike obrazovanja i školovanja kadrova za rad u predškolskim ustanovama	Društvo zaposlenika predškolskih ustanova FBiH	Konferencijska sala

15:10 – 15:30	Iskustva EU partnera: Značaj povezanosti teorije i prakse za kompetencije u predškolskom odgoju	*“1. Decembar 1918” – Univerzitet Alba Iulia – UAB Rumunija * Univerzitet Matej Bel Banska Bystrica – UMB /Slovačka	Konferencijska sala
15:30 – 16:30	Studentska razmišljanja – Očekivanja od studijskih programa	Predstavnici studenata partnerskih ustanova BiH: *Univerzitet u Bihaću *Univerzitet u Tuzli *Sveučilište u Mostaru *Nezavisni Univerzitet Banja Luka *Sveučilište Hercegovina *Univerzitet u Travniku	Konferencijska sala
16:30 – 16:45	Pauza za osvježenje	Učesnici konferencije	Restoran fakulteta
16:45 – 17:45	Timski workshop – Svi smo dio Tima za zdravo i sretno djelovanje!	Partneri projekta i učesnici konferencije – predstavnici	Sale fakulteta na VI nivou
	Roditelji - kao partneri u predškolskom sistemu vaspitanja i odgoja djece u predškolskim ustanovama	Univerzitet u Bihaću i Društvo zaposlenika predškolskih ustanova FBiH - tim 1	Sala 1
	Predškolski odgajatelji - usklađenost studijskih programa sa potrebama i susretima u praksi	Univerzitet u Tuzli i “1. Decembar 1918” – Univerzitet Alba Iulia – UAB Rumunija – tim 2	Sala 2
	Studenti – profesionalna očekivanja	Nezavisni Univerzitet Banja Luka i Sveučilište u Zagrebu – tim 3	Sala 3
	Predškolske ustanove - kreativni pristup i inovacije u predškolskom odgoju	Sveučilište u Mostaru i Univerzitet Matej Bel Banska Bystrica – UMB /Slovačka – tim 4	Sala 4
	Obrazovne politike - Odnos vlasti na svim nivoima BiH prema predškolskom odgoju i osiguranju kvaliteta	Univerzitet u Travniku i Društvo zaposlenika predškolskih ustanova FBiH - tim 5	Sala 5
	Visokoškolske ustanove – pristup metodama istraživanja i analize rezultata	Univerzitet Manchester Metropolitan, Velika Britanija i Sveučilište Hercegovina – tim 6	Konferencijska sala
17:45 – 18:30	Prezentacija rezultata workshopa u timskom radu: Svi smo dio Tima za zdravo i sretno djelovanje!	Predstavnici timova 1 – 6	Konferencijska sala
18:30	Rezime prvog dana konferencije	Univerzitet u Travniku	Konferencijska sala

Datum: DRUGI DAN, PETAK, 19.05.2017.

Vrijeme	Aktivnost	Realizator	Mjesto
09:30 - 10:00	Registracija učesnika	Partneri projekta	Ulazni hol fakulteta
10:00 – 11:00	Definisanje zaključaka na osnovu Izvještaja o obrazovanju odgajatelja u BiH i rezultata komparativne analize studijskih programa i smjernice za dalji rad	Partneri projekta Moderator: Sveučilište u Zagrebu	Amfiteatar VI nivo
11:00 – 12:00	Definisanje zaključaka na osnovu Izvještaja o analizi interesnih grupa u ranom odgoju i obrazovanju u BiH i smjernice za dalji rad	Partneri projekta Moderator: Univerzitet Manchester Metropolitan	Amfiteatar VI nivo
12:00 – 12:30	Pauza za osvježenje	Učesnici konferencije	Restoran fakulteta
12:30 - 14:30	Aktivnosti u okviru projekta usmjerenе за razvoj nastavnih planova i programa zasnovаних na kompetencijama – prezentacija EU partnera koji koordiniraju aktivnosti	*Univerzitet Manchester Metropolitan, Velika Britanija *Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska *“1. Decembar 1918” – Univerzitet Alba Iulia – UAB Rumunija * Univerzitet Matej Bel Banska Bystrica – UMB / Slovačka	Amfiteatar VI nivo
14:30 – 15:00	Rezime drugog dana konferencije, fotografisanje i zatvaranje konferencije	Učesnici konferencije	Konferencijska sala
15:00	Ručak i odlazak učesnika	Učesnici konferencije	Restoran fakulteta

4. PARTNERI KONFERENCIJE

Nezavisni Univerzitet Banja Luka

Sveučilište Hercegovina

Sveučilište u Mostaru

Društvo zaposlenika predškolskih ustanova FBiH

Univerzitet u Travniku

5. GOSTI KONFERENCIJE

Odgajateljice u vrtiću JU Djeca Sarajeva

Predstavnici Općine Travnik

Predstavnici studenata

Stručni saradnici u predškolskoj ustanovi

6. PRVI DAN KONFERENCIJE 18.05.2017.

Pozdravna obraćanja

Uz prisustvo brojnih zvanica i partnera na ovome projektu, Uvodna konferencija svečano je započela pozdravnim obraćanjem pozvanih gostiju i učesnika u istraživanju koje je provedeno na interesnim grupama u oblasti predškolskog odgoja u Bosni i Hercegovini.

U programu svečanog pozdravnog obraćanja prvo je predstavljen projekat TEACHER. Koordinatorica projekta **dipl. iur. Selma Šeta** iznijela je osnovne informacije o projektu i istakla da konferencija ima dvojak zadatak - prezentaciju rezultata istraživanja i iznošenje zaključaka koji će se koristiti kao upute i smjernice u cilju modernizacije nastavnog plana i programa.

Predsjednik Upravnog odbora Univerziteta u Travniku – **mr. sci. dr. Nihad Selimović** iskazao je veliku zahvalnost i dobrodošlicu svim partnerima na Uvodnu konferenciju koja je jedna od aktivnosti u okviru projekta TEACHER. U svome obraćanju osvrnuo se na bitne informacije o projektu te istakao kako će svi učesnici projekta za tri godine biti ponosni na ovaj projekat. Uz riječi dobrodošlice zvanicama se, u ime Stručnog tima Edukacijskog fakulteta, obratila i **doc. dr. sci. Amra Tuzović**. Predsjednica Društva zaposlenika predškolskih ustanova Federacije Bosne i Hercegovine **Ljiljana Kovač** u svome obraćanju istakla je značaj predškolskog odgoja i povećanje uključenosti djece u odgoj i obrazovanje te iskazala veliku zahvalnost partnerima, direktorima, roditeljima i odgajateljima na učešću u anketiranju.

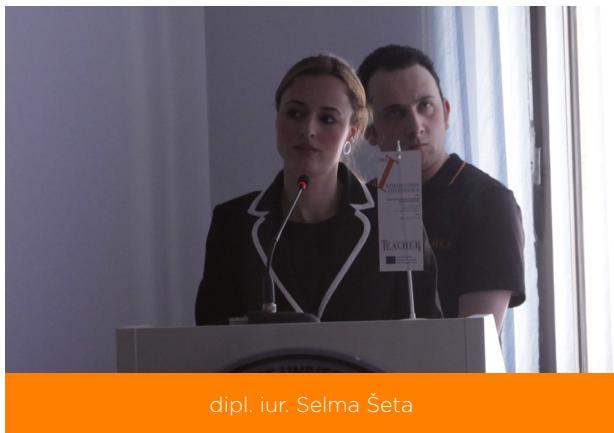
Prisutnima se obratio i načelnik Općine Travnik **Admir Hadžiemrić**, izrazio toplu dobrodošlicu te uputio čestitke na realizaciji ovakvog projekta i poželio sreću i puno uspjeha u daljem radu.

U ime Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta auditoriju se obratila i glavna kantonalna inspektorica **Refija Kulašin**, izrazivši svoje veliko zadovoljstvo i čast što prisustvuje ovakvom projektu koji za obrazovni sistem ima veliku važnost.

Zamjenik ministra civilnih poslova **Suvad Džafić** naglasio je da Bosna i Hercegovina kao zemlja, koja nije ni kandidat za EU, može učestvovati u ovakvim projektima, te da je Univerzitet u Travniku uspio konkursati te time pokazao da Bosna i Hercegovina ima, itekako, velike potencijale koje samo treba usmjeriti u pravome smjeru.

Na koncu se prisutnima obratio i direktor Agencije za visoko obrazovanje HEA **Enver Halilović** izrazivši zadovoljstvo što prisustvuje konferenciji ovakvog tipa. Kazao je da Univerzitet u Travniku može biti primjer napretka, te da je ovo značajan iskorak u internacionalizaciji u Bosni i Hercegovini. Naglasio je da se ovakvim projektima ulazi u modernizaciju studijskih programa i uputio čestitke Univerzitetu u Travniku na značajnom uspjehu.

Nakon pozdravnog obraćanja uslijedio je radni dio u kojem su učešće uzeli svi partneri projekta.

dipl. iur. Selma Šeta

mr. sci. dr. Nihad Selimović

doc. dr. sci. Amra Tuzović

Ljiljana Kovač

Admir Hadžiemrić

Refija Kulašin

Suvad Džafić

Enver Halilović

Prezentacija partnera

Profesor Opić sa **Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska**, prezentirao je analizu studijskih programa predškolskog odgoja visokoškolskih ustanova iz BiH, partnera projekta. Analiza je ponudila jednakosti i različitosti između studijskih programa što će ujedno i poslužiti u definisanju prostora za harmonizaciju i modernizaciju heterogenih predškolskih nastavnih planova i programa i osavremljenje nastavne metodičke.

Karolina Kardas sa Metropolitan Univerziteta u Mančesteru, Velika Britanija, prezentirala je Izvještaj analize interesnih grupa iz oblasti predškolskog odgoja u okruženju partnerskih institucija u Bosni i Hercegovini. U istraživanju su učestvovali predstavnici obrazovnih politika, na svim nivoima vlasti u BiH, predstavnici predškolskih ustanova FBiH, odgajatelja, roditelja i akademske zajednice.

Svoje prezenatacije imali su i predstavnici visokoškolskih ustanova iz BiH i direktorica Udruženja zaposlenika predškolskog odgoja, kao ne akademski partner.

Posebno su bila interesantna izlaganja studenata partnerskih institucija iz Bosne i Hercegovine koji su kroz studentska razmišljanja iznijeli svoja očekivanja od studijskih programa predškolskog odgoja.

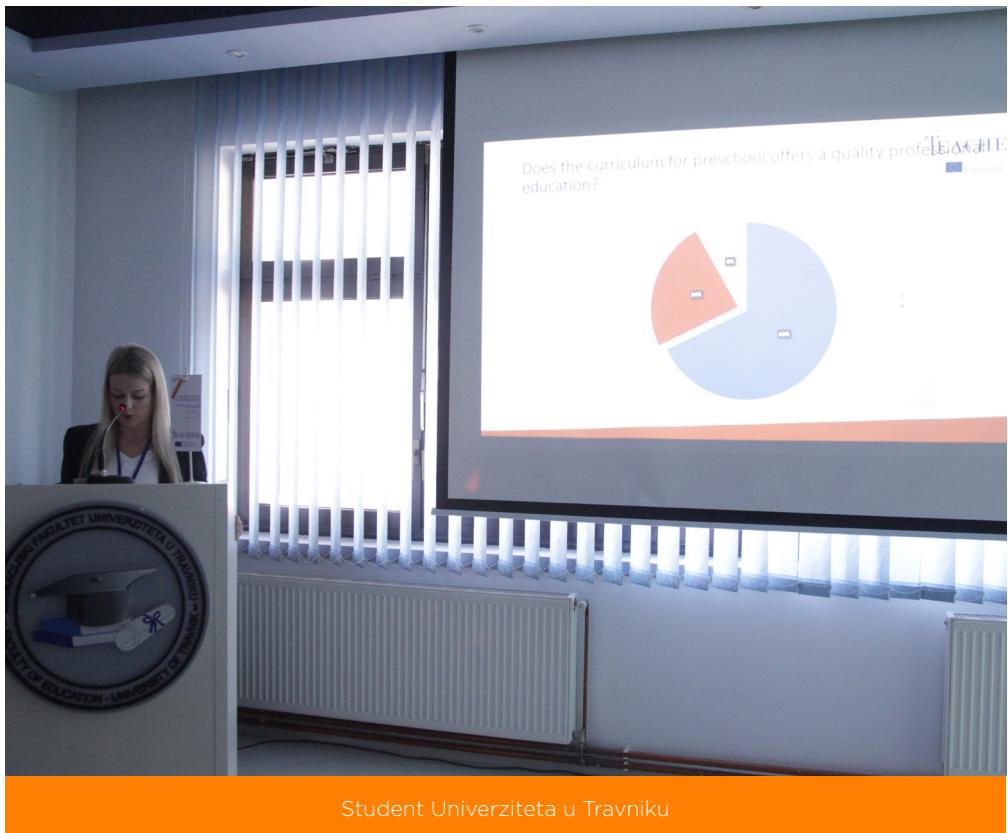

Studenti Univerziteta u Bihaću

Studenti Sveučilišta u Mostaru

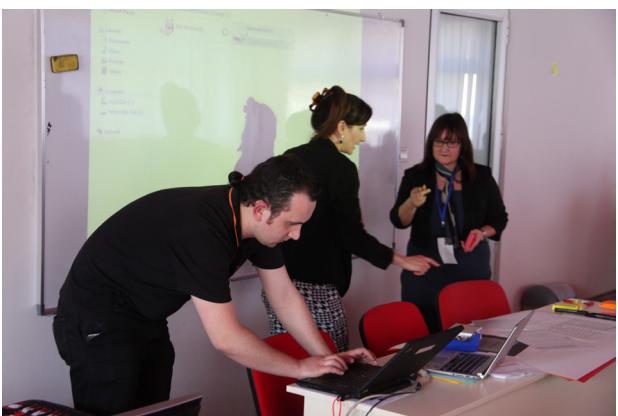

Student Univerziteta u Travniku

Prvi dan je završen workshop aktivnostima koje su pripremili partneri iz EU i kroz interaktivni rad omogućili razmjenu mišljenja, stavova i iskustva o aktivnostima koje su se dešavale u pripremi Uvodne konferencije.

1. Workshop - Visokoškolske ustanove - pristup metodama istraživanja i analize rezultata

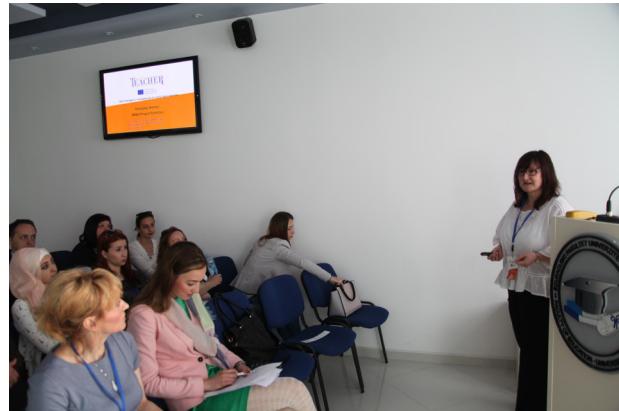

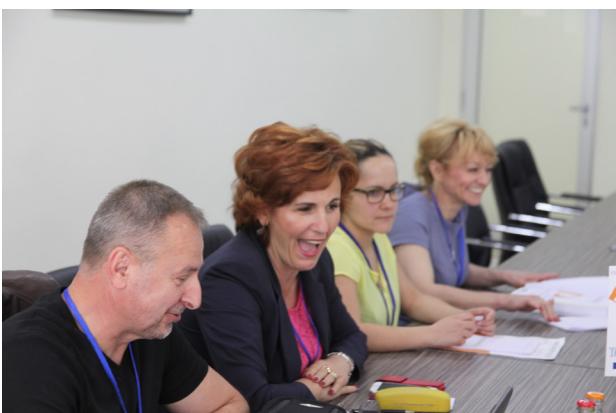
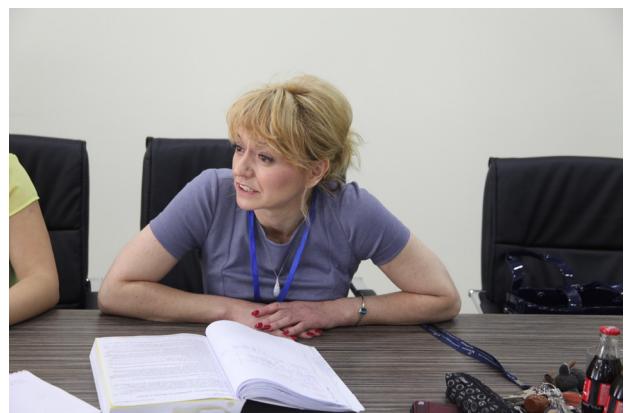
2. Workshop - Studenti - profesionalna očekivanja

7. DRUGI DAN KONFERENCIJE 19.05.2017.

Uvodna konferencija drugi dan počela je definisanjem zaključaka koji će usmjeriti dalji rad projekta. Svoje prezentacije imali su predstavnici sa Sveučilišta Zagreb, Metropolitan Univerziteta u Manchesteru i Matej Bel Univerziteta u Slovačkoj.

U pauzama su održani i radni sastanci sa predstavnicima partnera.

8. REZIME

Konferencija je protekla u izuzetno ugodnoj i priyatnoj atmosferi. Uspješna realizacija Uvodne konferencije i zadovoljstvo svih partnera projekta TEACHER iskazano je kroz evaluacijski izvještaj koji je od strane učesnika Konferencije ocijenjen najvišim ocjenama. Konferencija je rezultirala preporukama za institucije visokog obrazovanja u BiH i mapirala je put dalje realizacije projekta.

Partneri su usaglasili aktivnosti u narednom periodu i dogovorili kontinuitet u radu i međusobnoj saradnji. Naredni susret partnera je u Manchesteru, prilikom studijske posjete Metropolitan Univerzitetu u Manchesteru koji će ugostiti partnera i biti domaćin partnerima projekta.

9. PORTALI KOJI SU PRATILI KONFERENCIJU

- <https://www.visocka.ba/press-edukacijski-fakultet-univerziteta-u-travniku>
- <http://travnik-grad.info/sutra-u-travniku-pocinje-medunarodna-konferencija-opredskolskom-obrazovanju/>
- <http://www.travnik.ba/bih-zemlja-s-najnizim-postotkom-djece-u-predskolskomobrazovanju/>
- <http://www.federalna.ba/bhs/vijest/203306/federacija-danas-18052017>
- <http://www.travnicki.info/na-edukacijskom-fakultetu-u-travniku-odrzana-konferencija-u-sklopu-projekta-teacher-fotovideo>
- <http://plavavoda.com/2017/05/18/medunarodna-konferencija-o-predskolskomobrazovanju-obuhvat-djece-predskolskim-obrazovanjem-u-bih-od-5-do-8-posto/>
- <http://travnik-grad.info/u-travniku-pocela-medunarodna-konferencija-o-predskolskomobrazovanju/>
- <https://www.vecernji.ba/vijesti/bih-zemlja-s-najnizim-postotkom-djece-upredskolskom-obrazovanju-1170674>
- <https://www.akta.ba/bs/Vijest/najave/konferencija-kompetencije-u-predskolskomodgoju-i-obrazovanju-/77468>
- <http://www.direktno.ba/konferencija-u-travniku-predskolski-odgoj-je-jako-vazan/>
- <https://www.bug.ba/u-travniku-odrzana-medunarodna-konferencija-o-predskolskomobrazovanju.html>
- <http://www.dnevnik.ba/teme/bih-zemlja-s-najnizim-postotkom-djece-u-predskolskomobrazovanju>
- <http://www.oslobodenje.ba/vijesti/bih/bih-zemlja-s-najnizim-postotkomdjece-u-predskolskom-obrazovanju/202097>

Prije odlaska partneri su imali zajedničko fotografisanje.

Poslije partnera zajedničko fotografisanje su imali i domaćini.

10. RADNI MATERIJALI

www.teacher.unt.ba

TEACHER